

Nermit

Mišići u Klokotiču

Ravnik

Učenici iz Osnovne škole Lupak

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 4

KARAŠEVSKÉ PALARIJE

STR. / PAG. 7-8-9

NAŠE FAŠANKE

STR. / PAG. 13

LIKOVNI NATJEČAJ "DUGA"

Djeca iz Nermida

Vodnik

Ravnik

Karaševo

STOLNOTENIJSKI KUP

CUPA LA TENIS DE MASĂ

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 05.04.2019, u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Maria GIURCHIȚA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Marija ĐURKIĆA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredaktor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 25.04.2019, od 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

U LUPAKU JE ODRŽANO ČETVRTO IZDANJE...	STR. 3
KARAŠEVSKÉ PALARIJE	STR. 4
CENTRUL CULTURAL-SPORTIV AL UCR	STR. 5
ZASJEDANJE STRUČNIH POVJERENSTAVA	
LUNA MARTIE, LUNA EXAMENELOR	STR. 6
POKLADI U NAŠIM SELIMA	STR. 7
SERBARE DE 8 MARTIE	STR. 8
SERBARE DE FĂȘANC ȘI	STR. 9
SURPRIZA DE ZIUA MAMEI	
INTERVJU S NAČELNIKOM KARAŠEVA	STR. 10-11
POVODOM MJESECA ŽENA O ŽENAMA	STR. 12
LIKOVNI NATJEČAJ DUGA 2019.	STR. 13
DESIDEREA SEZONULUI DE PESCUIT 2019	STR. 14
OTAC I DVA SINA	STR. 15

OTAC I DVA SINA

Parabola o ocu i dva sina je unikat.

Unjoj je sažet odnos prema roditeljima i roditelja prema djeci, kao i odnos među braćom. Ovo je parabola, što znači ne povijesni slučaj, ali je istina cijelog ljudskog roda. Ova parabola je u svim ljudima, i poziv svim ljudima. Sva tri lica iz parabole su u nama, barem povremeno, a ponekad je pojedino lice dominantnije.

Otac - majka bezuvjetno ljube bez obzira na kvalitete djeteta. Drugi nitko.

Svi drugi... nas prihvaćaju samo ako "odgovaramo" njima. Takvi su i braća i djeca i žena i muž. Samo otac i majka prihvaćaju dijete kad je i kao

"svinja". Zato čovjek treba oca i majku bez obzira na svoju odraslost i obitelj. Uvijek mu je očinska kuća njegova kuća. Tu je njegovo mjesto pa bio pravedan ili nepravedan. Mi ljudi nismo vezani za očinstvo i majčinstvo radi nemoći, nego radi ljubavi.

Roditelji nas uvijek ljube bez obzira kakvi smo. To je osnova smišljenog življenja. Najvažniji je doživljaj roditeljske ljubavi. Ta ljubav polaže temelj da se čovjek osjeća "ad home" (kod kuće). Jedna indijska priča - priča kako je jedna majka bila nezadovoljna svojim sinom. Molila je Boga da ju oslobodi sinovljevih nedaća i da ga obrati na pravi put. Predloženo joj je da je jedini način da joj ga istrigne iz sjećanja, pa će tako prestati sve njezine muke. Majka to nije prihvatila. Voljela ga je imati uz sebe pa i kad s njime nije bila zadovoljna i kada je podnosila sve patnje i poruge. To je roditeljska ljubav. Braća - djeca: rastu u istoj ljubavi i brizi, ipak različito uzrastu.

Njihovi putovi i osjećaji nisu isti. Roditelji,

djeca vam neće biti ista, makar ih vi ljubili istom roditeljskom ljubavlju. Svakoga se jednako ne primi roditeljska ljubav, iako ona nikada ne propada.

Roditeljska ljubav "oživi" baš u kriznim časovima ljudske egzistencije. Roditeljskoj ljubavi (kući) čovjek se uvijek može vratiti. Tamo je sigurna ljubav. Isto tako se roditeljima isplati ljubiti pa i kad izgleda da je sve izgubljeno.

Bratstvo nikada nije iste ljubavi, i može se pretvoriti u interesnost, pravilo, formalnost. Odnos "korektnog" brata i "grešnog"? Više to nije odnos bratstva i ljubavi nego pravednosti. Odlutali brat ne vraća se očinskoj kući radi pravde nego radi ljubavi.

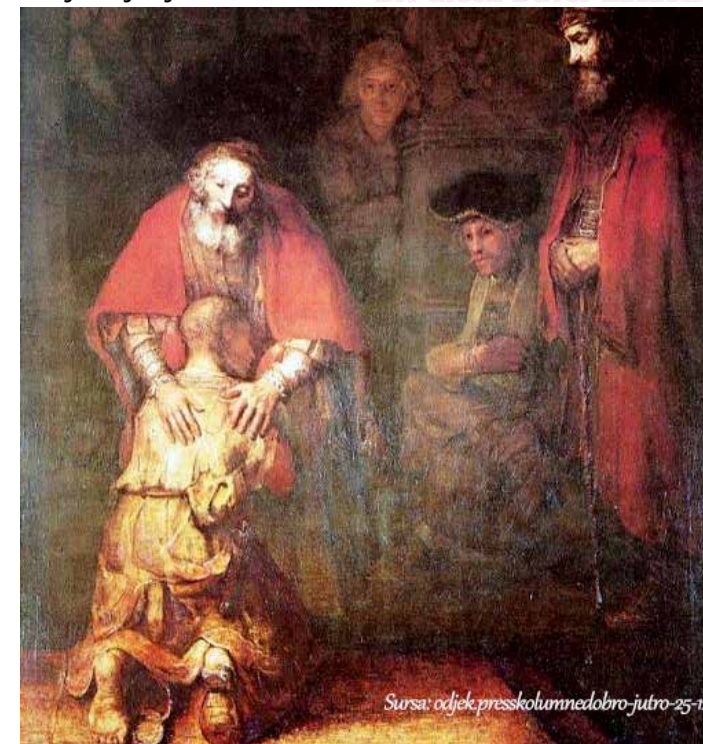
On ima oca, on vjeruje ocu, on se nada ocu. Pravedni sin ima gospodara a ne oca.

Pravda ne može zamijeniti ljubav.

Roditelji prema djeci ne postupaju prema pravdi nego prema ljubavi: "Volim i bolesnog i zdravog, i onog na putu i onog kod kuće, i onog na slobodi i onog u zatvoru" (Arapska). Božja ljubav je objavljena kao roditeljska ljubav, da.

Svako dolaženje k svijesti vlastitog lutanja... početak je našeg obraćenja. Nitko nije bez oslonca. "Ako te Izraele ostavi otac i majka, ja te neću ostaviti". Uputimo se očinskom srcu i očinskom domu. U njem je ljubav!

Dr. theol. Davor Lucacela

DESIDEREA SEZONULUI DE PESCUIT 2019

Așteptând cu sufletul la gură deschiderea noului sezon de pescuit nu am mai ținut cont de vremea capricioasă de afară și de temperaturile foarte scăzute din această perioadă a anului și am decis să-mi încerc norocul la un pescuit staționar la crap și caras, însoțit fiind de fiică mea Emma, și ea, la rândul ei, un

m-a determinat să iau cea mai grea decizie pe care o putea lua un pescar aflat pe malul bălții, aceea de-a pleca acasă.

La crap și caras nu prea am avut activitate din partea peștilor, cu toate că am pescuit numai cu momeli naturale: porumb, grâu fiert, mămăligă amestecată cu usturoi și miere, râme roșii și viermuși. Singurele specii de pești

smartphone, playstation și toată tehnologia din ultima vreme.

Binenteles, o mai ajutam la scoaterea peștilor din apă, și la măsurarea acestora, deoarece câțiva am oprit pentru o prăjeală cum se cuvine unor pescari adevărați. După câteva capturi și un spectacol de nădejde, peștii s-au speriat și nu au mai vrut să atace nălucile înșelătoare ale micului pescar,

pescar în devenire. Am ales o baltă sălbatică, de această dată una departe de zgomotul asurzitor al mijloacelor de transport în comun și cât mai departe de zona urbană. Era o sâmbătă a lunii lui mărtisor cu cer înnorat și o dimineață răcoroasă cu multă brumă. Am așteptat să iasă soarele și, pe la orele prânzului, am plecat la pescuit într-o lume cunoscută numai de noi, pescarii. Aveam un traseu de parcurs de aproximativ 25 km cu mașina și 2 km de mers pe jos. Vremea a ținut cu noi la început, iar după primele două, trei ore de pescuit, norii s-au adunat și a început o ploaie mărunță de primavară, cu vânt slab, dar foarte rece, deoarece temperatura aerului a scăzut instantaneu. Un fenomen neplăcut al vremii la deschiderea noului sezon, care

active care au mușcat din momeliile noastre au fost roșioarele și plăticile, pe care le-am eliberat de dragul fetei. Deși, dacă era după mine, aș fi oprit câteva pentru o saramură. Ne-am adunat ustensilele și am plecat spre mașină, dezamăgiți de vremea de afară, însă am lăsat o undiță echipată de spinning, cu vobler micuț de 3,5 cm, pentru că știam câțiva afluenți în drum spre mașină, care alimentează balta la care am pescuit până acum. Primele lanseuri le-am făcut eu și imediat mi-am dat seama că peștii sunt activi. Am prins un păstrăv și pe al doilea l-am scăpat. Am predat lanseta fiicei mele care ardea de nerăbdare să prindă câțiva păstrăvi. Pescuitul la răpitori o face mai fericită decât cel staționar. Eu m-am așezat pe scăunel și am admirat bucuria unui copil fericit la cel mai înalt nivel, departe de laptop, tabletă,

patru pești am luat acasă cu noi, doi indigeni și doi păstrăvi curcubeu, și trei am eliberat. Însă, niciun păstrăv capital și nici un clean mai rășărit nu au îndrăznit să ne atace nălucile, deși, știu din anii precedenți de existența lor în această baltă, mai ales în coada lacului unde este o zonă potrivită pentru ei din toate punctele de vedere, cu apă oxigenată și mult puiet. Am curățat peștii pe malul apei și am plecat numaidecât spre mașină ca să nu ne prindă seara pe drum, deoarece aveam aproximativ 2 km de mers pe jos. În plus, trebuia să prindem un magazin deschis în drum spre casă ca să cumpărăm usturoi și făină de mălai pentru o cină cu pește proaspăt, mujdej de usturoi și mămăliguță, dar, și un pahar de țuică din Carașova, învechită câțiva ani buni în butoaie din lemn de stejar.

Petru Miloș

U LUPAKU JE ODRŽANO ČETVRTO IZDANJE KUPA HRVATSKE MANJINE U STOLNOM TENISU

Najbolji karaševski stolnotenisači odmjerili su snage u pojedinačnoj konkurenciji na teniskom turniru kojega je u Lupaku organiziralo Zajedništvo Hrvata.

Velika prostorija iz unutrašnjosti Doma kulture u Lupaku, glavnog mjesta istoimene općine, preobražena je u nedjelju 10. ožujka 2019. godine u veliki sportsko-rekreativni centar koji je širokogrudno primio brojne ljubitelje stolnog tenisa svih dobnih skupina iz karaševskih mjesta. "Hladnu" lupačku dvoranu smještenu nadomak središta mjesta dobro su zagrijali svojim neizvjesnim dvobojima odlično raspoloženi igrači svih generacija, i mladi, i stari, jer je ovaj atraktivni sport jedan od rijetkih u kojima godine ne predstavljaju skoro nikakvu prepreku.

Želim da se lijepo zabavite i provedete ugodno stolnotenisno nedjeljno popodne na ovom turniru zabavnog i rekreativnog karaktera. Još vam jednom želim puno sportske sreće svima vama", rekao je na svečanosti otvaranja 4. izdanja "Kupa hrvatske manjine u stolnom tenisu" Slobodan Gera, predsjednik Zajedništva Hrvata.

Turnir je odigran po sustavu ispadanja u trima dobnim kategorijama. U kategoriji do 18 godine najbolji se pokazao Božidar Vataš iz Klokotiča pobjeđivši s 3-0 u setovima Gabriela Todora iz Lupaka. U dvoboju za treće mjesto, Dejan Pauca iz Karaševa je s 3-0 u setovima porazio Claudiu Stoi-

checia iz Lupaka. U kategoriji do 40 godine, prvo mjesto je pripalo Petru Blažu iz Vodnika. On je u finalu najjače kategorije pobijedio s 3-0 u setovima Mariusa Miloša iz Nermida. Treće mjesto u istoj kategoriji pripalo je Mikoli Mihalceai iz Lupaka nakon što se s 3-1 u setovima nametnuo protiv Tudora Ivanoaice iz Karaševa. Ovidiu Shgedi iz Lupaka zauzeo je

Na početku turnira sudionike su pozdravili i poželjeli im puno sportske sreće Đuređ Jankov, generalni tajnik ZHR-a, Petar Lugožan, potpredsjednik organizacije i Đuređ Šera, predsjednik lupačke filijale ZHR-a te naglasili da je isto toliko bitna koliko i sam uspjeh socijalizacija i dobro raspoloženje svih sudionika, kao i činjenica što se među prijavljenim igračima nalaze i mnogi stari stolnotenisači jer, na kraju krajeva, stolni tenis se obraća sportašima svih životnih dobi.

"Prošle godine turnir je održan u Vodniku, prva i druga edicija su odigrane u Karaševu, a sljedećih godina ćemo nastojiti organizirati turnir u svim našim drugim mjestima iz karaševske zajednice jer je promocija naših stolnotenisača i ovog popularnog sporta upravo i jedan od glavnih

prvo mjesto u konkurenciji stolnotenisača veterana zahvaljujući pobjedi s 3-0 u setovima protiv Constantina Prvua iz istoga mjesta, a isto se s pobjedom 3-0 Đuređ Moldovan iz Karaševa nametnuo u dvoboju za srebrno odličje protiv Mariana Radića iz Lupaka.

Iznimno teška organizacija turnira i na ovoj ediciji je uspješno odrađena. Svim sudionicima i gledateljima ponuđena su osvježavajuća bezalkoholna pića i razne grickalice. Organizator je igračima koji nisu imali vlastitu opremu osigurao reket, a sami natjecatelji su bili dužni biti prikladno sportski odjeveni i nastupiti u skladu s fair play pravilima. Za one najbolje u svim kategorijama, organizator je osigurao sportske nagrade, a svim stolnotenisačima su dodijeljene diplome za sudjelovanje.

Ivan Dobra

KARAŠEVSKJE PALARIJE

Modernizam nam je, očigledno, olakšao život. Nova tehnologija, od električnih strojeva i raznih elektroničkih sprava sve do suvremenih građevinskih materijala ili mode, dovela je nas, nakon 1990. godine sve bliže zapadnoj civilizaciji.

Da je to korisno za naš životni standard, jasno je i vidljivo, ali s druge strane, moderno je vrijeme mladima bitno oslabilo zanimanje za tradiciju. Zato će sve više običaja i tradicije nestati iz naše kulture te još brže će nestati niz tradicionalnih obrta nekada neophodni u svakdašnjem životu naših roditelja, djedova i baka.

Među obrtima koji su osuđeni nestajanju ubraja se i ručno izrađivanje tradicionalnih karaševskih šešira („palarije“ - kako im Karaševci vele), a teta Lina Moldovan zadnja je u nizu obrtnika koja ima znanje ovog zanata.

Teta Lina je opremila radionicu šešira u svojoj skladno uređenoj kući u Karaševu. Šesdeset i osam joj je godina, a posao sa šerima radi uzgred, tada kada dobije neku narudžbu. A narudžbe, budući da je jedina u struci, dolaze joj od ljubitelja tradicije iz svih sedam karaševskih sela.

Zatekao sam je na radu, finisirajući prva dva od ukupno pet šešira što ih je imala dovršiti do Uskrsa. Zamolio sam ju da mi otkrije tajne svog zanata te smjesta je i rado prihvatila. Kaže da njezino znanje želi podijeliti sa svima, ali da, nažalost, nitko se neće dalje prihvatiti ovoga posla. I ona je sama počela raditi šešire dosta kasno, tek

nakon što joj je muž preminuo, pa se nije više našao itko da se s tim bavi.

Na radnom stolu, u niskoj polusvijetloj, ali dovoljno prostornoj prostoriji, stajala su dva izrezana trupca koje služe kao mjere (Kalupi) za buduće šešire. „Palarije koje radim ili su nove, kupene iz dućana ili su stare, donešene od človeka odoma – započinje teta Lina svoje predavanje, sa smirenim glasom čovjeka koji dobro zna o čemu će dalje govoriti. Na kalupi metnem platno kako da izmerim palariju kolika je za

velika. Jedan kalup je mera 56 a drugi je 54, za decu. Palariju, najprvo, metnem u vodu žešku, da se nameči, pa onda ju malko iscedim. Ako je stara, onda ju uperem i posi ju rskam malko s četkicom sve dok izgleda kako treba. Posi metnem jenu farbu u vodu da kipi i mešam. Makar da je stara palarija ili da je nova, sve treba pofarbana, samo će na staru palariju mećem i po tri-četiri farbe. Farbe su ili črne ili murge. Palariju privrnem naznaniče, ju metnem u vodu s farbom i ju upirkujem s ližicom od dreva da se dobro izmeša. Posi pak ju dobro iscedim i tako uparenu ju metnem na kalup da ju nategnem i da joj podvrnem krajeve. Nakon toga ju metnem na pećku da se suši i otuda pak ju uzmem nekoliko put da ju natížem. Od kad smo to svršili lamo da prodemo da bušimo panklike koje se meću okol palarije. Su četiri forme panklike: zelena, červena, sinja i bela. Najprvo bušim zupčići na zelenoj pankliki, onda bušim model na onim drugim panklikama odazgora i posi ji sašijem na mašini jenu za drugu po ovom redu. Panklike su od naylona, nikiput je bil na meteru da se kupi, ali sad više ga ne i onda mećem koverte od pisanka. Jako teško i to naodim. Ove panklike što sam ji napravila moram da ji sašijem rukom na palariju. Mašinom samo rubim palarije po kraju. Mi trebaju neki dva dana dok svršim. Je dosta za radu.

I tako je protekao dan uz tetu Linu. Ugodno, veselo i jednostavno, upravo kao njezin način izrađivanja karaševskih šešira. A ugodnost, veselje i jednostavost su, inače, atributi karaševske tradicije.

Daniel Lucacela

LIKOVNI NATJEČAJ DUGA 2019.

Tema novoga likovno-literarnog natječaja u organizaciji Ankice i Ante Karačića bila je duga.

Djeca su svoje radove posvetila prirodnim bogatstvima i ljepotama, nadi, pomirenju i prijateljstvu te narodnim legendama.

Autori natječaja ističu kako je motiv duge odabran za glavnu temu upravo zato jer ona povezuje nebo i zemlju, što predstavlja metaforu za domovinsku i iseljenu Hrvatsku. Supružnici Karačić smatraju kako duga ima višestruko značenje te da će ju sudionici na različite načine moći prikazati.

U četvrtak, 21. ožujka, u gradskoj galeriji u Iserholnu proglašeni su pobjednici likovno-literarnog natječaja. U kategoriji od 5. do 8. razreda, Mita Mirjana učenica Dvojezične Gimnazije iz Karaševa zauzela je drugo mjesto dok su četvrtu nagradu zauzeli Mita Daniela Taran, također učenica Dvojezične Gimnazije iz Karaševa, Martina Anamaria Bunea i Anamaria Butarica, učenici škole iz Lupaka. U kategoriji od 1. do 4. razreda, dva učenika iz Karaševa, Robert Perescu i Alessia Stoica, zauzeli su treću nagradu.

Na natječaj je pristiglo 1250 radova iz 120 škola i udruga. Radovi su pristigli iz osam zemalja: Rumunjske, Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Austrije i Njemačke.

- Tijekom 19 godina održavanja natječaja dobili smo radove iz 21 zemlje od oko 7000 djece iz više od 300 škola diljem Europe. Više ne postavljamo pitanje je li likovno-literarni natječaj projekt godine ili desetljeća u iseljeništvu, nego to slobodno tvrdimo – istaknuo je jedan od autora natječaja, Ante Karačić.

nastavak s 12 str.

Ipak, žena koja je obilježila možda noviju povijest, a zasigurno jest prošlo stoljeće je Majka Tereze, svetica i katolička redovnica. Rođena je u Skoplju, glavnom gradu Makedonije (po novom nazivu Sjeverna Makedonija), bila je albanskog podrijetla i živjela je u Indiji gdje je osnovala katoličku redovničku zajednicu Misionarke ljubavi, u Kalkuti 1950. godine. Preko 45 godina posvetila se i služila siromašnima, bolesnima, siročadi i umirućima. Zajednica koju je ona osnovala prerasla je u veliku zajednicu koja broji 5000 redovnica u oko 600 misija, škola i skloništa u 120 država svijeta. Od godine 1970 poznata je u cijelom svijetu kao velika humanitarka i pomoćnica

Izložbe svih radova u Lovasu će se održati 5. travnja, i 11. i 12. travnja, u Karaševu, u zgradi Zajedništva Hrvata, a istom prilikom očekujemo dolazak vrsnih promicatelja dječjeg stvaralaštva, među kojima organizatore natječaja Ante i Anku Karačić, Josipa Horvata, predsjednika Croarta Subotica, načelnica Lovasa Tanja Cirba, te predstavnike Matice Iseljenika i Glasa Hrvatske.

Čestitamo svim pobjednicima i očekujemo vas u zgradi ZHR-a u što većem broju na izložbi najboljih radova!

Lina Tincul

siromašnih i nemoćnih. Neumorno zalaganje za siromašne i nemoćne, donijelo joj je najprestižniju nagradu na svijetu, Nobelovu nagradu za mir 1979.

Ovo je samo kratki uvod u ono što smo zamislili kao galeriju žena koje su obilježile svijet, našu zajednicu i naše živote. Ono što je svima zajedničko je njihovo zalaganje za druge, kako bližnje tako i za nepoznate, zapravo za cijelo čovječanstvo. Stavile su opće dobro, zdravlje, školstvo, brigu za druge na prvo mjesto. Vrline koje bi nam svima trebale biti uzor, stalno, a pogotovo u ovo vrijeme posta.

Sretan vam svaki dan i hvala vam, naše drage mame, majke, sestre, prijateljice, žene!

Maria Lațchici

POVODOM MJESECA ŽENA O ŽENAMA

Ožujak je mjesec posvećen ženama, a pogotovo od 1.do 8. ožujka (marca) sve vrvi od cvijeća i lijepo izrađenih, veselih malih predmetića s crveno-bijelom trakicom, marcišor!

A Međunarodni je dan žena prvi put obilježen u Americi prije 110. godina, davne 1909. Malo po malo se inicijativa širila svijetom, u pojedinim zemljama je zabranjivana,

i bolesnika i vrlo su se brzo pokazali iznimni rezultati njenog rada: smrtnost u poljskim bolnicama svedena je od 40% na 2% jer su poboljšani higijenski uvjeti, uklonjeni izvori sepse (septicemije) i drugih, po život opasnih, zaraza. Zahvaljujući svom radu postala je legenda još za život. Upravo se po uzoru na njezina djela i zahvaljujući njoj počelo razmišljati o svjetskoj organizaciji koja bi pomagala siromašnima, ranjenima i bolesnima. A takvih je uvijek bilo i bit će i upravo su žene koje su se njima uvijek bavile.

Ostanimo u području medicine i spomenimo veliku Mariju Sklodowsku Curie. Rođena je 7. studenog 1867. u Varšavi. Bila je prva žena i prva osoba koja je dobila dvije Nobelove nagrade. Prvu Nobelovu nagradu je dobila za fiziku 1903., a drugu za kemiju 1911. za otkriće radija i polonija.

Spomenimo i sufražetkinje. To je naziv koji se krajem 19. i početkom 20. stoljeća u anglosaksonskim zemljama, a pogotovo u Velikoj Britaniji koristio za pripadnicu pokreta za jednako pravo glasa muškaraca i žena, odnosno uvođenje ženskog prava glasa. Suffražetkinje su na ulicama organizirale razne demonstracije zbog čega su često bile uhićivane pod optužbama da su tim demonstracijama remetile mir, a one su samo htjele jednakost žena i muškaraca. Suffražetkinje su bile često zatvarane, na što su reagirale organiziranjem štrajkova glađu, što je vlasti tjeralo da ih prisilno hrane. Suffražetkinje su samo nekoliko godina nakon Prvog svjetskog rata postigle veći dio svojih ciljeva.

dok je u drugima postala sastavni dio kulture. Svakako je žena na svoj način obilježila nečiji život, kao majka, kći, sestra, prijateljica, supruga, baka itd.

Položaj žena u prošlosti i danas bitno se razlikuje. U prošlosti je bio veoma težak. Većina ljudi je smatralo kako je ženi mjesto kod kuće. One su bile te koje su odgajale djecu. Žene se nisu pojavljivale niti na ulici, niti u društvu, a kamoli u politici. Bez obzira što su tijekom povijesti imale različite ideje o tome kako poboljšati položaj žena u društvu te ideje nisu nailazile na uspjeh. Povijest su pisali muškarci pa se čini da su najveći dio povijesti i činili muškarci. Žene su, naravno, postojale, ali one nisu bile prisutne u raznim tzv. muškim stvarima, odnosno, javnom životu, odnosno u politici, na rukovodećim funkcijama, upravi itd. Bilo je nepojmljivo da bi jedna žena bilo što drugo radila nego kuhala, prala i čuvala djecu. Na sreću, do danas se to ipak promijenilo.

I koliko god da je ženama bilo teško kroz povijest, ima žena koje poznaje cijeli svijet, žene čije su zasluge neprocjenjive, bilo da govorimo o medicini, športu, kulturi, borbi za ljudska prava i dr. U ovom ćemo se članku osvrnuti ne neke od njih, kako bi podsjetili na njihove zasluge a i da bi ih približili mlađim generacijama, kao životni uzor.

Jedna od iznimno važnih žena, koja je djelovala za vrijeme Krimskog rata, bila je Florence Nightingale. Rođena je 15. svibnja 1850. u Firenci, po kojoj je i dobila ime. Za vrijeme Krimskog rata organizirala je prvu ekipu za njegu ranjenika

UNDĂ VERDE PENTRU CONSTRUIREA „CENTRULUI CULTURAL SPORTIV AL UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA”

În data de 29.03.2019, începând cu ora 9.00, în sala de ședințe a Căminului Cultural Carașova a avut loc ședința ordinară a Consiliului Local. Ordinea de zi a ședinței a cuprins trei proiecte de hotărâre și capitolul diverse.

Aleșii locali ai comunei Carașova au aprobat la începutul întrunirii de vineri proiectul privind încheierea unui contract de asistență juridică în vederea gestionării în condiții optime a activității juridice, în special de reprezentare a unității administrative în fața instanțelor de judecată pentru procesele aflate deja pe rol. De asemenea, cu unanimitate de voturi a fost aprobat și proiectul de hotărâre privind aprobarea contului de încheiere a exercițiului bugetar pe anul 2018.

Proiectul de hotărâre privind dezmembrarea unei suprafețe de teren de 2668 mp din suprafața totală a parcelei de 9028 mp și atribuirea acesteia în folosință gratuită, Uniunii Croaților din România,

pentru amenajarea „Centrului cultural sportiv UCR” a fost aprobat cu unanimitate de voturi, aleșii locali salutând inițiativa UCR-ului. Construirea acestui centru cultural sportiv în comuna Carașova va fi benefică pentru întreaga comunitate din zonă și nu numai, aici urmând să se desfășoare acțiuni sportive, culturale și educaționale, în vederea promovării identității naționale.

Maria Giurchița

ZASJEDANJE STRUČNIH POVJERENSTAVA

U sjedištu Središnje Sveučilišne Knjižnice „Carol I” u Bukureštu održano je 20. ožujka zajedničko zasjedanje dvaju stručnih Povjerenstava Vijeća nacionalnih manjina, odnosno Povjerenstva za obrazovanje i mladež te Povjerenstva za kulturu, kultove i mass medi-

je. Sa strane Zajedništva Hrvata na sastanku su bili prisutni Mikola Mihajla, referent za obrazovanje, i Ivan Belča, referent za folklor. Uz predstavnike organizacija hrvatskih manjina, na sastanku je sudjelovala Lacziko Enikő Katalin, državni tajnik Odjela za međuetničke odnose, Cosmatu Christiane Gertrud i Amet Aladin, državni podtajnici Odjela, Lili-

ana Bărbulescu, voditelj Službe za programe i odnose s javnošću i Magdolna Grosu, savjetnik u Ministarstvu Kulture i Nacionalnog identiteta.

Na sastanku se, između ostalog, razgovaralo o potrebi pronalaženja konkretnih načina za prijevod nekih književnih djela pisaca pripadnika nacionalnih manjina na većinski rumunjski jezik i jezike drugih manjina, te za prijevode djela rumunjskih pisaca na jezike manjina. Društvo Roma Pro Europa predložilo je osnivanje jednog časopisa nacionalnih manjina, dok je državni tajnik Lacziko Enikő Katalin lansirala ideju stvaranja jedne multikulturalne biblioteke s djelima pisaca nacionalnih manjina.

Nakon sastanka povjerenstava, sudionici su posjetili Središnju sveučilišnu biblioteku te gledali predstavu „Kraljica Marija. Kraljica svih Rumunja”, redateljice Liane Ceterchi.

Lina Tincul

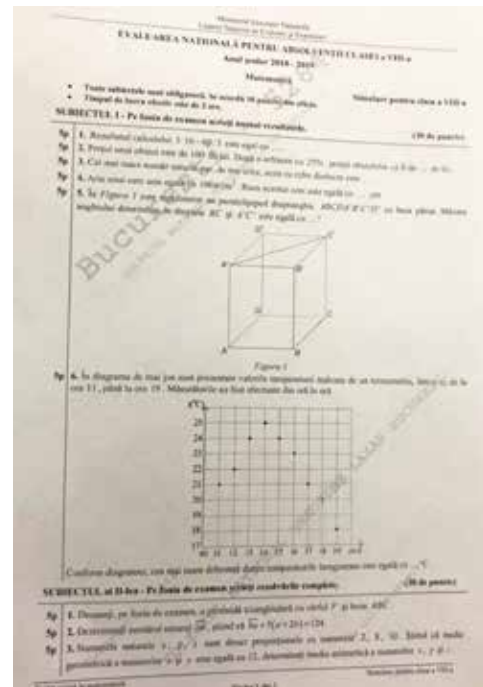
LUNA MARTIE, LUNA EXAMENELOR

Luna martie sau luna mărtisorului, pentru elevii de gimnaziu și de liceu din țara noastră, este și luna simulării examenelor naționale.

Aceste simulări sunt menite să-i pregătească pentru probele pe care le vor susține în această vară. Anul acesta, pe lângă elevii de clasa a VIII-a, la simulare au participat, în premieră, și cei de clasa a VII-a. Scopul susținerii simulării evaluării și de elevii de a VII-a este acela

de a-și evalua cunoștințele și de a se obișnui cu examenul.

Primii care și-au verificat cunoștințele pentru probele scrise au fost elevii de clasa a VII-a și a clasa a VIII-a, fiind urmați de cei de clasa a XI-a și a XII-a. Simularea

Evaluării Naționale a debutat pe 11 martie cu proba la limba și literatura română. Următoarea probă a fost cea la limba maternă, susținută pe 12 martie, iar ultima, cea la matematică, pe 13 martie. După centralizarea rezultatelor finale înregistrate la simularea probelor scrise din cadrul Evaluării naționale pentru elevii claselor a VIII-a, potrivit Ministerului Educației Naționale 87.225 de elevi au obținut medii mai mari sau egale cu 5, ceea ce reprezintă 53,1% dintre elevii prezenți la toate probele (164.264), procent net superior celui înregistrat anul trecut (47%). 52,4% , adică 88.117 elevi din 168.108 elevi de clasa a VII-a prezenți la toate probele a obținut medii mai mari sau egale cu 5.

Luni, 18 martie a avut loc și simularea examenului de bacalaureat cu prima probă, cea la limba și literatura română, fiind urmată a doua zi de cea la limba maternă. Simularea probei scrise obligatorii a profilului, matematică și istorie a avut loc pe 20 martie, iar ultima probă, cea la alegere a profilului și a specializării, s-a desfășurat pe 21

martie și a fost susținută doar de elevii din clasa a XII-a. Ministerul Educației a publicat și rezultatele la simularea bacalaureatului 2019, rezultate care relevă o rată cumulată de promovare (clasa a XI-a și clasa a XII-a) de 36,88%, în creștere nesemnificativă față de anul trecut. Ponderea elevilor de clasa a XII-a cu medii care asigură promovarea (6 și peste 6) este de 42,15% (47.598 de elevi din 112.925 prezenți). În raport cu anul școlar anterior (39,55%), se constată o majorare de aproape 3%.

„La Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova s-au prezentat la simulările din acest an 37 de elevi, 13 elevi de clasa a VIII-a, 6 elevi de clasa a VII-a, 4 elevi de clasa a XI-a și 14 elevi de clasa a XII-a. Elevii noștri nu au boicotat testarea și nu au predat foaia goală”, ne-a declarat directoarea instituției, Alina Miștoiu. După publicarea rezultatelor, la Liceul Bilingv din Carașova mai puțin de jumătate dintre elevii de gimnaziu și de liceu au reușit să obțină note de trecere.

Rezultatele au fost anunțate în clase de către profesori sau diriginte și au fost analizate la nivelul fiecărei unități de învățământ prin discuții individuale cu elevii, dezbateri la nivelul clasei, ședințe cu părinții, precum și la nivelul consiliului profesoral în vederea adoptării unor măsuri adecvate pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. De obicei, subiectele la simulare au un grad de dificultate un pic mai mare, tocmai pentru a stimula elevii să se pregătească mai bine pentru examenele de la vară. Notele obținute de elevi nu se vor contesta și nu vor fi trecute în catalog decât dacă elevii doresc acest lucru și fac în acest sens o cerere scrisă.

Lina Tincul

uvijek može javiti, ali sam uvjeren da će najkasnije do 15. kolovoza, kada imamo u našem mjestu kir-vaj, kanalizacija biti funkcionalna u Karaševu.

Druga dva projekta kroz europske fondove su Domovi kulture u Karaševu i Nermidu. Tu imamo problem s projektantom, stvari se odvijaju dosta sporo, isti projektant radi oba projekta. Ipak, ja smatram da je naš projektant dobar stručnjak, stručnjaci su jako traženi i, vjerojatno zbog neke vrste pohlepe, preuzmu previše posla i ne mogu ga na vrijeme privesti kraju. Stručnost projektanta dokazana je prilikom licitacije za put Kajć, kad smo imali šest firme na licitaciji i nitko nije kontestirao rezultat, a to znači da je dokumentacija bila stručno izrađena i da nisu postojali argumenti za kontestaciju.

Zadnji naš projekt bi obuhvatio asfaltiranje svih puteva u Karaševu. Taj projekt još uvijek nije dobio nikakvo odobrenje, tek je u fazi izrade, sad smo ga inicijirali. Čak i da ne dobijemo financiranje,

a indicije govore da ćemo dobiti, dobro je što projekt ostaje i bilo kada se može naći mogućnost za financiranje, projekt se samo mora aktualizirati. Ja sam uvjeren da će ova vlada naći sredstva i za ovaj naš projekt. Uostalom, prošle godine smo dobili plaket, mi i još tri općine iz naše županije, Slatina Timiš, Sokol i, čini mi se, Forotik, kao općine koje su privukle najviše projekta i novca otkad postoji Agencija za seosko financiranje.

Mnogi su naši sumještani prilično nezadovoljni tempom kojim se odvijaju radovi na infrastrukturi općine. S drugim riječima, iako je put kojim ide naša općina dobar, brzina je relativno spora.

S pravom se može staviti problem zašto rado-vi se odvijaju ovako sporo. Već sam prije dotaknuo ovaj problem, „papirologija“ snosi veliku krivnju, mnoštvo dokumenata koji se moraju izraditi. S druge strane su stručnjaci koji kasne i izvođači radova koji ponekad ne poštuju dogovorene termine.

Hoćete li na sljedećoj sjednici Mjesnog vijeća uvesti u dnevni red i prijedlog odluke za dodjeljivanje ZHR-u mjesta za izgradnju jednog modernog sportskog igrališta?

Inicijiral sam prijedlog odluke i nadam se da će sutra na sjednici Mjesnog vijeća mjesni izabranici i odobriti prijedlog. Potrebne su dvije trećine ali mislim da će prijedlog proći bez nekih velikih problema, iako opet znam da naši vijećnici ponekad znaju biti i nepredvidljivi.

Iz našega mjesta više ljudi iseljava nego što u njega doseljava, odnosno broj stanovnika stalno opada, što našu ionako malenu zajednicu veoma jako pogađa. Istina je da su životni uvjeti primamljivi u nekim zapadnim zemljama, ali je isto istina da u nas skoro i da nema radnih mjesta. Kako privući investitore u naše mjesto?

Problem radnih mjesta postoji u nas, radna mjesta su nužna. Međutim, koliko vidim, bez da budem stručnjak u ekonomiji, rumunjska ekonomija je počela funkcionirati, stali na noge, a i standard života se je bitno podigao. Nismo više gdje smo bili, nismo na samom dnu ljestvice, naš standard je negdje na nivou Mađarske ili Hrvatske, da ne govorim Srbije. Istina je da nemamo infrastrukturu spomenutih država, mi tek sada radimo na tome, novci jesu i vidite koliko projekata se odvijaju na nivou čitave države. Na primjer, svi naši mladi građevinari imaju pogodne radnje do kraja godine, a i više, i onda se pitam zašto ići u Austriju ili Njemačku, zašto ne raditi ovdje. Kada možeš u nas za nekvalificirani posao dobiti i do 700 eura, a za kvalificirani i više, zašto ići vani? Imaš stan ovdje, doma si. Prema tome, uvjeren sam da će se narod početi vraćati nazad u svoja rodna mjesta i ovdje naći suštinu svoje egzistencije, pogotovo sad kad se ovoliko radi. S druge strane naša je dužnost riješiti problem infrastrukture i kreirati ljudima uvjete za lijep, miran i ugodan život jer je poželjno da u našem narodu vlada duhovno blagostanje. Kad čovjek ima mir u duši i dobro srce, sve ostalo mu se riješava, niti ne mora uložiti velik napor, i najzahtjevnije situacije se povoljno rješavaju same od sebe. Mir u duši je ono duhovno blago koje čovjek treba sačuvati. U zajednicama gdje je duhovno blago razvijeno, a kad kažem duhovno mislim na cjelokupni sustav ljudskih vrijednosti, tu materijalne stvari dođu same od sebe, kao vrsta nagrade, dok zajednice koje kultiviraju samo materijalno stanje, kao na primjer imperije, propadaju nakon što su stigle do vrhunca materijalnog razvoja. Materija propada ako nije osnovana na čvrstoj duhovnosti.

Ivan Dobra

INTERVJU S NAČELNIKOM KARAŠEVA

O pasnosti koje prijete ovom društvu 21. stoljeća, rekao nam je karaševski knez Petar Bogdan za vrijeme razgovora o projektima koji se odvijaju u našim mjestima, *su nepreviđljivost i kaotičnost, a to su posljedice nezahvalnosti koja vlada u svijetu. Znam da se mnoge stvari mogu napraviti bolje, ali mi moramo biti zahvalni s onim što imamo. Ako nismo zahvalni samo zato što je to sada moderno, što svi moramo biti protiv, na suprotnoj strani, to mi se ne čini normalno zbog toga što nezahvalnost je atribut nečistog, atribut zla. Nezahvalnost stvara nemir, a nemir je zlo, mir u duši je dobro, Bog. To je zahvalnost, mir u duši, čovjekova permanentna dužnost je da se bori da stalno uljepšava ovaj svijet i život kojega mu je darovao Bog. To nije ništa pogrešno, pogrešno je biti nezahvalan i iz razloga što takvo stanje dovodi do depresije i velikih psihičkih problema. Nažalost, nezahvalnost se jako mnogo kultivira u mass medijama, svi su nezahvalni, svi nekoga kritiziraju, a u stvari svi smo prolazni na ovome svijetu, ne postoji u tom smislu nikakva razlika među ljudima. Postoji razlika u tome kako se ponašamo za vrijeme našega života, hoćemo li si napraviti boravak na ovome svijetu ugodnim ili će nam ugodno biti neugodno stanje.*

Koji projekti se trenutno odvijaju u karaševskoj općini i kada će biti vidljivi rezultati tih radova?

Imamo u karaševskoj općini deset projekata, pet financiranih od Europske unije, a pet pomoću Rumunjske vlade kroz Nacionalni program za mjesni razvoj, a svi ti projekti zajedno iznose skoro 4 milijuna Eura. Kada je riječ o projektima koje financira Vlada, najvažniji je most iza zgrade općine, kod brve, i asfaltiranje četiri kilometara ulica. Kako bi mogli započeti radove, izdvojili smo 20 posto iz cijeloga projekta i zaključili direktan ugovor s izvođačom radova, tako da ćemo na taj način asfaltirati dvije ulice, a ostatak, tri kilometara sokaka i most, vade se ovih dana na licitaciju. Neki se bune zbog toga što se radovi fragmentiraju na dijelove. Međutim, zakon predviđa, omogućava i podržava takav postupak, preporučuje nam da tako postupamo kako ne bi radovi čekali, kako bi se novac kretao jer kretanje novaca znači dobitak za sve nas.

Isto financiran od vlade Rumunjske je projekt osvjetljenja koji se ovih dana privodi kraju. Ovdje imamo i nekoliko stotine metara produženja javnog

osvjetljenja. Zahvaljujući ENELU produžiti ćemo mrežu i tamo gdje nije postojala dosad, u još tri ulice, ali i na Kalvariji, tako da ćemo uskoro imati i lijepo osvjetljen Križnji put koji vodi do kapelice.

Treći projekt je kanalizacija u Jabalču. Projekt je izvađen na licitaciju, mi sad čekamo ponude zainteresiranih firmi i nadamo se da ćemo uskoro izdati i nalog za počimanje radova. Ostala dva projekta, projekti za vodovod i kanalizaciju u Nermidu, opet smo izdvojili na lotove kako bi mogli da počmemo radove. Želja nam je da već u travnju istodobno započmemo radove na lotu od 20 posto, a ostatak od 80 posto da se izvadi na licitaciju isto u mjesecu travnju. To su projekti koji financira Rumunjska vlada, i mislim da je ovo prva ovako velika investicija Vlade u naše mjesto, ako izuzmemo projekt uvođenja vodovoda.

Kao najvredniji projekt financiran od Europske unije je put na Kantar, naš Kajč. Hvala Bogu, konačno je završena licitacija, mi smo potpisali ugovor za radove i čekamo odobrenje od AFIRA iz Temišvara jer kod europskih fondova svaka procedura se odobri od strane Agencije za financiranje ruralnih investicija. Ja se nadam da u najkraćem vremenu ćemo i tamo započeti radove, a rok za izvedbu tih radova iznosi šest mjeseca. Ako sve ide po planu i se ne jave nepredviđeni problemi, put bi do na jesen trebao biti gotov. Međutim, dolazim s napomenom, da ne bi nitko bio kasnije razočaran, taj put će biti tek 3,5 metara širok s akostamenti od 70 centimetara s obje strane.

Drugi projekt veoma važan za nas je kanalizacija. Taj projekt se dobro odvija, skoro pola je gotov, 250 spojnice od ukupnih 700 su već napravljene, a izvođač nas osigurava da će krajem svibnja sve biti gotovo. Iz iskustva znam da se nešto nepredviđeno

POKLADE U NAŠIM SELIMA

I ove godine karaševski Hrvati sačuvali su tradiciju maskiranja za početak korizme koja traje od starijih vremena.

Već od nedjelje, poznata kao bezmesna nedjelja, maskirani do neprepoznatljivosti u razne likove obilazili su selo, a svaka im je kuća dužna dati novaca, jaja i krafne. Ophod maškara najčešće se odvijao u utorak uoči Čiste srijede, a karakteriziraju ga zastrašujuće maske i drugi odjevni rekviziti, buka, galama, zvonjava zvona, pjesme, šale i tako dalje. Maskiranju se djeca, mladi i stariji. Maske i kostimi se razlikuju manje više od sela do sela.

Tako da u Karaševu imamo „mošulje“. Riječ je o jednoj obitelji koja šeta selom i pjeva po dvorištama, pa ukućani joj daruju maramu, ručnike, novce, jaja i rakiju. Vjeruje se da ako te „mošulje“ zaokruže cijelu godinu češ biti zdrav. U Nermidu imamo grupu muškaraca u narodnoj nošnji, maskirana u mladu i mladoženju te kuma i starog svata. Oni su i ove godine hodajući selom pjevali, plesali, zadirkivali i uveseljavali gledatelje, koji su ih ispred svojih domova i dvorišta darivali hranom, pićem i novcem.

Od svih karaševskih sela najpoznatije poklade su u selu Ravniku i Vodniku. Još uvijek na ulicama ovih mjesta možeš opaziti grupice mladića s kostimima od ovčijih koža, s privezanim zvonima i strašnim maskama, koje plaše prolaznike. Ako pak ne obuku životinsko krzno, onda

odjevaju starinsku narodnu nošnju i kreću selom u povorci, podrugljivo oponašati mladu i mladoženju te stare svatove koje sudjeluju u nekoj izmišljenoj svadbi. Maskiranje mladih počinje u nedjelju ujutro i traje do navečer. U utorak isto tako, jedino što taj dan završava s „balom“ koji se održava u Domu kulture. U ponoć zazvoni zvono u crkvi, prekine se ples i svi odlaze kući, jer počinje korizma ili veliki post. Pokladno vrijeme tako uvijek završava u utorak, dan prije Pepelnice, ili Čiste srijede, kada započinje ko-

rizma. Pepelnica je dan pokore, meditacije, nemrsa i posta. Na blagdan Pepelnice, svećenik stavlja znak križa pepelom katolicima na čelo uz riječi: „Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah vratiti“.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je kao i svake godine podržao ovogodišnje pokladne programe u svim školama iz karaševske zajednice gdje su bili organizirani.

Lina Tincul

SERBARE DE 8 MARTIE

Ziua de 8 Martie este cunoscută în întreaga lume drept sărbătoare internațională a femeii.

Luna martie este prima lună a primăverii când toată natura renaște și razele soarelui încep să ne încălzească sufletele. Se spune că Ziua Femeii și Ziua Mamei se celebrează

încă de pe vremea grecilor antici, când în fiecare primăvară, ei o serbau pe Rhea, mama tuturor zeilor.

La Grădinița cu Program Normal din comuna Carașova, ziua de 8 Martie a fost marcată, ca în fiecare an, printr-o activitate educativă, menită să sărbătorească mamele și să releve rolul important al acestora în educația și viața copiilor. Astfel, vineri, 8 Martie 2019, preșcolarii din comuna Carașova au sărbătorit ziua celei mai dragi ființe de pe pământ, Ziua Mamei. Cu acest prilej, copiii, îndrumați de educatoarea Bălean Diana Melania, au

pregătit cântece și poezii pe care le-au prezentat în fața mămicilor, a tăticilor și a invitaților prezenți la eveniment. Spectacolul oferit a fost unul deosebit și a reușit să capteze atenția tuturor.

Într-un cadru festiv și costumați în ghiociei, prichindeii au pregătit surprize mămicilor, care cu siguranță valorează mai mult decât orice alt cadou primit. Evenimentul a fost unul special, remarcându-se prin diversitate, versurile recitate cu emoție de copii reușind să aducă lacrimi de fericire pe obrajiile celor care le-au dat viață. Niciun artist din lume nu este mai încântător și nu stărnește atâtea emoții pentru un părinte decât propriul copil, care oferă în dar un vers, un cântec, o felicitare, un zâmbet și o privire inocentă. Cei mici au pregătit, de asemenea, daruri pentru mame, confecționate de ei în activitățile din clasă: felicitări, flori, inimioare și poșete din hârtie, desene etc. Cel mai frumos dar rămâne, însă, zâmbetul copiilor și urarea lor sinceră de „La mulți ani, iubită mamă!”

„Mama” este cuvântul rostit cu bucurie și cu emoție atât de cei mici, cât și de adulți, pentru că iubirea față de ea este la fel de mare, indiferent de vârstă. Dacă oamenii mari mai uită ori le este jenă să își mărturisească sentimentele, copiii au arătat încă o dată cât de frumoasă este inocența.

Maria Giurchița

U LUPAKU JE ODRŽANA ŽUPANJISKA FAZA OLIMPIJADE HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Županijska faza Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti održana je 30. ožujka 2019. godine u Lupaku, glavnom mjestu istoimene općine. Sudjelovali su 13 učenika iz karaševskih škola, 8 iz Karaševa, 3 iz Klokotiča i 2

iz Lupaka. Svi sudionici su pokazali odlično znanje iz hrvatskog jezika, uspješno riješili zadane zadatke te su svi promovirani na nacionalnu fazu Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti, koja će se održati u Iašiu od 2. do 5. svibnja.

Lina Tincul

SERBARE DE FĂȘANC ȘI SURPRIZA DE ZIUA MAMEI

Trecerea de la iarnă la primăvară este marcată de sărbători menite să alunge spiritele rele și iarna, și să anunțe, deopotrivă, renașterea simbolică a lumii, asigurând prosperitatea comunității.

Astfel este și Fășancul, care este o sărbătoare populară ce marchează începutul Postului Mare al Paștelui, adică al unei perioade în care petrecerile sunt

În cadrul evenimentului a avut loc și o tombolă, iar drept recompensă, pentru participarea la această festivitate, fiecare copil a primit câte un mic cadou, oferit cu sprijinul Uniunii Croaților din România.

interzise și în care oamenii se reculeg înainte de Paște. Este momentul când fiecare se poate masca cum și în ce vrea, totul depinzând de imaginație.

Cu acest prilej, vineri, 5 martie 2019, elevii claselor I-IV din Carașova au organizat un bal mascat. Evenimentul a avut loc la sediul central al Uniunii Croaților din România, iar de buna desfășurare a manifestării s-au ocupat cadrele didactice, Filca Ana și Aida Borcescu, care au pregătit cu multă măiestrie și dăruire întreg spectacolul. De asemenea, este adevărat faptul că astfel de serbări sunt un prilej de bucurie pentru părinții și bunicii copiilor, care participă cu entuziasm la pregătirea și desfășurarea propriu-zisă a acestor activități. Aceștia au savurat fiecare moment, aplaudând după fiecare reprezentație.

Costumați în diverse personaje de poveste și de fantezie, școlarii și-au prezentat în fața publicului minunatele costume. S-a ascultat muzică, s-a dansat și au avut loc diferite probe menite să ateste măiestria participanților, iar toată lumea s-a simțit bine. Costumele au fost închiriate sau realizate de mâinile măiestre ale părinților, iar prezentarea a fost făcută într-un program artistic întocmit special pentru această ocazie. Copiii au reușit să se pună în pielea personajelor pe care și le-au ales și au oferit un spectacol minunat.

Carnavalul a avut drept scop implicarea copiilor de la cele mai fragede vârste în cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor practicate din cele mai vechi timpuri cu diferite ocazii, precum și conștientizarea importanței transmiterii acestor tradiții populare.

Evenimentul a fost unul complex, elevii pregătind cu această ocazie și o petrecere surpriză dedicată mamelor. Ziua mamei, sărbătorită în avans, a fost în totalitate încărcată de culoare și emoție atât pentru copii cât și pentru familiile lor, marcând legăturile afective dintre aceștia prin momente vesele, gânduri de apreciere și simboluri de iubire. Ziua de 8 Martie și iubirea merg mână în mână, pentru că Ziua Mamei și totodată Ziua Internațională a Femeii reprezintă atât un prilej de sărbătorire a feminității cât și de prețuire a unui simbol al dragostei eterne: „mama”.

Prin serbarea dedicată mamei, elevii au avut posibilitatea de a-și demonstra dragostea și recunoștința față de mămicile lor, prin recitarea unor poezii și intonarea unor cântece. Mămicile au fost încântate de spectacolul pus la cale cu atâtea dragoste dar și de urările sincere de „La mulți ani!”, venite din partea odraslelor lor.

Maria Giurchița

